

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедри іноземних мов

Матеріали

V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції *„Іноземні мови
у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні
перспективи”*

25 лютого 2021 року

Харків

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

Гетьман А.П. – ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

Співголови оргкомітету:

Кузнецова О.Ю. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов № 3 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Сімонок В.П. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Члени оргкомітету:

Голубнича Л.О. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов № 3 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Нестеренко К.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов № 3 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого / Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. – 320 с.

other technologies for self-studying or participation in different clubs (discussion clubs, foreign film clubs); attendance of different events, programs, camps, plays, musical and sports performances; meeting other people for informal conversation exchanges; engagement in physical activities; travelling, etc.

Careful consideration of this experience can be of value for the productive implementation of non-formal and informal language practice in Ukraine.

References

1. *Recognition of Non-formal and Informal Learning.* URL: <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/recognitionofnon-formalandinformallearning-home.htm> (дата звернення: 27.01.2021).
2. *Validation of Non-formal and Informal Learning.* URL: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/italia/validation-non-formal-and-informal-learning_en (дата звернення: 27.01.2021).
3. *Formal, non-formal and informal learning.* URL: <https://www.coe.int/en/web/lang-migrants/formal-non-formal-and-informal-learning?desktop=true> (дата звернення: 27.01.2021).
4. *Dib C. Formal, Non-formal and Informal education: Concepts/applicability. Cooperative Networks in Physics Education - Conference Proceedings 173, American Institute of Physics, New York, 1988, P. 300-315.*
5. *Eshach, H. Bridging In-school and Out-of-school Learning: Formal, Non-Formal, and Informal Education. Journal of Science Education and Technology.16 (2), 171–190 (2007).* <https://doi.org/10.1007/s10956-006-9027-1>
6. *Ali. Informal Second Language Acquisition Through Entertainment Mediums. Advantages and Disadvantages.* URL: <https://www.grin.com/document/540247>

УСНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ГАРОЛЬДА ПАЛЬМЕРА В СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ

Михайлюк Н.В.

Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

mnv_fr@ukr.net

Харків, Україна

В сучасній методиці викладання іноземних мов комунікативний метод вивчення іноземної мови вважається найбільш прогресивним і найефективнішим. Комунікативний метод з'явився в 60–70-х роках минулого століття у Британії, коли англійська мова поступово почала набувати статусу мови міжнародного спілкування. Тоді і з'ясувалося, що випробувані та надійні для того часу традиційні методики перестали задовольняти потреби більшості тих іноземців, які намагались [вивчити англійську мову](#). Основною причиною цього був новий контингент учнів – прагматиків, які розглядали іноземну мову в першу чергу як засіб комунікації. Вони потребували не глибинного, системного вивчення мови, яке пропонували традиційні академічні програми, а можливості негайно застосовувати отримані знання на практиці.

Комунікатив не є цілісною системною методикою. Швидше вона представляє собою сукупність прийомів, покликаних навчити ефективного спілкування в мовному середовищі. Більшість з них використовували на заняттях і раніше. Одним з основних прийомів цього методу є імітація ситуацій з реального життя, покликаних стимулювати учнів до активного «говоріння». При цьому дуже важливо, щоб теми були живими, пов'язаними з повсякденним життям студентів, проблемами, що їх займають. Звісно, більшу частину занять займає розмовна мова, хоча читання й письмо вивчаються теж. Викладачі в основному не розмовляють, а слухають і спрямовують хід заняття.

Використання комунікативного методу не означає відмови від навчання граматики чи лексики; він підкоряє вибір мовленнєвого матеріалу цілям і задачам комунікації й одночасно дозволяє зменшити об'єм навчального матеріалу до необхідного мінімуму. Граматика ж освоюється в процесі спілкування мовою: студент спочатку запам'ятовує слова, вирази, мовні формули і тільки потім починає розбиратися, що вони собою являють в граматичному сенсі. Ця методика сприяє оволодінню студентами навичками

живої мови за рахунок засвоєння різних видів монологічного мовлення, типових діалогів і форм мовного моделювання.

Одним з засновників цього методу був англійський педагог і методист Гарольд Пальмер (1877-1950) – автор понад п'ятдесяти теоретичних праць, підручників та навчальних посібників. Його усний метод, більше відомий як метод Пальмера, виник у 20-ті роки ХХ століття і не лише став широко розповсюдженим, але й справив значний вплив на становлення аудіолінгвального (40-і роки) та аудіовізуального (50-і роки) методів.

У своїй методичній концепції Пальмер керувався лінгвістичним ученням соціологічної школи (Ф. де Соссюр, А. Мейє), психологією поведінки (Е. Торндайк, Дж. Уотсон) та прагматичною педагогікою Д. Дьюї. Виходячи з цих напрямів у лінгвістиці, педагогіці і психології, Пальмер висуває імітацію та заучування напам'ять як основні принципи навчання іноземної мови. Не заперечуючи в теорії ні використання рідної мови (як це робили найбільш ортодоксальні представники прямого методу), ні свідомого підходу до фактів мови, на практиці він зводить процес навчання до неперервного ланцюга стимулів, які застосовує учитель, і зворотного ланцюга реакцій з боку учнів.

Пальмер вважає, що, незалежно від мети курсу іноземної мови, навчання слід завжди починати з усного мовлення, надаючи початковому ступеню вирішального значення. Завданням цього ступеня, що триває близько півроку, є навчити учнів розуміти іноземну мову на слух, розпізнавати і правильно вимовляти окремі звуки та звукосполучення, а також безпомилково відтворювати вивчений лексичний і граматичний матеріал у бесіді на побутові теми. Увага, яку Пальмер приділяє усному мовленню, визначає і характер мовного матеріалу. Це літературна розмовна мова, представлена текстами (на початковому ступені учні знайомляться з ними лише на слух), які написані в межах науково відібраного словникового мінімуму. Виходячи з того, що при оволодінні рідною мовою активному її використанню передує тривалий період її пасивного сприймання, Пальмер вважає одним із головних принципів навчання іноземної мови попередне

пасивне сприймання мови на слух. Відповідно на початковому ступені навчання вводиться інкубаційний період (1,5 - 2 місяці), протягом якого учні «купаються» в мовленнєвому потоці, слухаючи мовлення вчителя на іноземній мові, та вчаться схоплювати загальний зміст висловлювання. Визнаючи, що до володіння іноземною мовою можна прийти як свідомим, так і інтуїтивним, підсвідомим шляхом, Пальмер віддає перевагу останньому, який, на його думку, дає можливість уникнути помилок, звільнитися від абстрактних роздумів, негайно використати засвоєний матеріал у своєму мовленні.

Звичайно, методика Гарольда Пальмера не може використовуватися в сучасній педагогіці в чистому вигляді, тому що в навчанні іноземних мов весь час відбуваються зміни, здійснюється пошук нових підходів, спеціальних навчальних технік та прийомів. Але методологічні підходи Пальмера можна вважати фундаментом комунікативної методики, оскільки комунікація є пріоритетним видом мовної діяльності, яка розвиває усі мовні навички: усне та писемне мовлення, читання та аудіювання.

Література:

1. Бігич О.Б., Борецька Г.Е., Бориско Н.Ф. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика.* URL:

https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjOn7-A-pvuAhWsmIsKHUMIDtgQFjAEegQIDxAC&url=http%3A%2F%2Frep.knlu.edu.ua%2Fxmlui%2Fbitstream%2Fhandle%2F787878787%2F267%2F%25D0%259C%25D0%25B5%25D1%2582%25D0%25BE%25D0%25B4%25D0%25B8%25D0%25BA%25D0%25B0%2520%25D0%25BD%25D0%25B0%25D0%25B2%25D1%2587%25D0%25B0%25D0%25BD%25D0%25BD%25D1%258F%2520%25D0%2586%25D0%259C%25D1%2596%25D0%259A%2520%25D0%25BF%25D1%2596%25D0%25B4%25D1%2580%25D1%2583%25D1%2587%25D0%25BD%25D0%25B8%25D0%25BA%2520%25202013.pdf%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&usg=AOvVawIH4nVffivhhz8pt_nrQULV

2. Козак М.В. *Комунікативний метод навчання іноземних мов.* URL:

<https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjCxoS>

[vjpzAhUvtYsKHZenBfoQFjADegQIEBAC&url=https%3A%2F%2Fospace.uzhnu.edu.ua%2Fjs%2Fbitstream%2Flib%2F11335%2F1%2F%25D0%259A%25D0%259E%25D0%259C%25D0%25A3%25D0%259D%25D0%2586%25D0%259A%25D0%2590%25D0%25A2%25D0%2598%25D0%2592%25D0%259D%25D0%2598%25D0%2599%2520%25D0%259C%25D0%2595%25D0%25A2%25D0%259E%25D0%2594%2520%25D0%259D%25D0%2590%25D0%2592%25D0%25A7%25D0%2590%25D0%259D%25D0%259D%25D0%25AF%2520%25D0%2586%25D0%259D%25D0%259E%25D0%2597%25D0%2595%25D0%259C%25D0%259D%25D0%2598%25D0%25A5%2520%25D0%259C%25D0%259E%25D0%2592.pdf&usg=AOvVaw0Rxlvr8kmzZ5gTN5jH35S8](https://3a%2F%2Fospace.uzhnu.edu.ua%2Fjs%2Fbitstream%2Flib%2F11335%2F1%2F%25D0%259A%25D0%259E%25D0%259C%25D0%25A3%25D0%259D%25D0%2586%25D0%259A%25D0%2590%25D0%25A2%25D0%2598%25D0%2592%25D0%259D%25D0%2598%25D0%2599%2520%25D0%259C%25D0%2595%25D0%25A2%25D0%259E%25D0%2594%2520%25D0%259D%25D0%2590%25D0%2592%25D0%25A7%25D0%2590%25D0%259D%25D0%259D%25D0%25AF%2520%25D0%2586%25D0%259D%25D0%259E%25D0%2597%25D0%2595%25D0%259C%25D0%259D%25D0%2598%25D0%25A5%2520%25D0%259C%25D0%259E%25D0%2592.pdf&usg=AOvVaw0Rxlvr8kmzZ5gTN5jH35S8)

3. *Комунікативний метод вивчення іноземної мови.*

URL:<https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjCxoSvypzuAhUvtYsKHZenBfoQFjACegQIARAC&url=https%3A%2F%2Fosvita.ua%2Flanguage%2Ftehnol%2F452%2F&usg=AOvVaw0u0Y6u1nh5cf5GtIHGnlN0>

MEDIA LITERACY SKILLS DEVELOPMENT IN FUTURE CRIMINAL JUSTICE EXPERTS

Nesterenko K. V.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ksn.nesterenko@gmail.com

Харків, Україна

Media and information literacy skills are among people's essential skills nowadays. It is a complex concept proposed by UNESCO in 2007 that covers the competences related to access, analysis, interpretation, critical assessment, use, creation and dissemination of information from the books, media, as well as from interpersonal communication. Accordingly, media and information literacy include the skills of information literacy, media literacy, plus digital and technological literacy. These skills are interrelated, and their development is needed to improve the interaction among people, people's interaction with the information for different purposes, including the educational. Media and information literacy "promotes the individual's rights to communicate and express, and to seek, receive and impart information and ideas. It encourages the evaluation of media and

Мацапура Л. В., Тарлева А. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕТОДИК ІНТЕНСИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	73
Микитюк С. С. INTERNATIONAL EXPERIENCE OF NON-FORMAL AND INFORMAL FOREIGN LANGUAGE LEARNING	75
Михайлюк Н. В. УСНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ГАРОЛЬДА ПАЛЬМЕРА В СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ	79
Нестеренко К. В. MEDIA LITERACY SKILLS DEVELOPMENT IN FUTURE CRIMINAL JUSTICE EXPERT	83
Нонес-Гриневиц О. Л. МЕТОД КАЛЛАНА – АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНОМУ НАВЧАННЮ ІНОЗЕМНИХ МОВ	86
Паламарчук О. В. ВИДИ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	89
Павліщева Я. О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛЕКСИЧНОГО ПІДХОДУ У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОГО АСПЕКТУ	92
Петрик К. Ю. ІНШОМОВНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМКІВ У ЗМІСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	98
Рева О. О. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ	103
Романцова Я. В. ПРОЄКТ METHODOLOGY IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE .	107
Сасенко Н. В., Созикіна Г. С. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	112
Сажина Т. М. ДО ПИТАННЯ ПРО ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	119
Сімонок В. П., Мельнікова Т. В. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ. ОСОБЛИВОСТІ, ФОРМИ, РЕЗУЛЬТАТИ	122
Турчанінова Д. П., Фрегер І. І. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У СФЕРІ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	125
Фрумкіна А. Л. ХУДОЖНЬО-ОБРАЗОТВОРЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ	127
Халабузар О. А., Ніколаєнко К. І. АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ...	131
Ходаковська О. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЇ "JIGSAW READING"	138

III. Навчання іноземної мови професійного спрямування

Анісенко О.В., Риженко М. В. THE USE OF INTERNET RESOURCES IN TEACHING ENGLISH FOR ESP STUDENTS	142
Балендр А. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ПРИКОРДОННИХ ВІДОМСТВ КРАЇН ЄВРОСОЮЗУ	145
Застело О. В. ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	147
Зелінська О. І. ENGLISH AS A MEDIUM FOR LEARNING PROFESSIONAL CONTENT	

Матеріали

V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

„Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи”

25 лютого 2021 року

Усі матеріали і доповіді конференції друкуються в авторській редакції